

**СПОГОДБА
МЕЃУ
МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА
И
РОМАНСКАТА ВЛАДА
ЗА ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ И ЗА
ЗАШТИТА ОД ФИСКАЛНА ЕВАЗИЈА ПО ОДНОС
НА ДАНОКОТ ОД ДОХОД И ДАНОКОТ НА КАПИТАЛ**

Македонската влада и Романската влада со желба да ги унапредат и јакнат економските односи преку склучување на спогодба за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на данокот од доход и данокот на капитал,
Се договорија за следново:

Член 1

ЛИЦА НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА СПОГОДБАТА

Оваа спогодба ќе се применува на лицата кои се резиденти на едната или на двете држави договорнички.

Член 2

ДАНОЦИ НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА СПОГОДБАТА

1. Оваа спогодба ќе се применува на данокот од доход и данокот на имот кои ги воведува државата договорничка, нејзините локални власти односно единиците на локалната самоуправа, независно од начинот на кои тие се наплатуваат.

2. Под данок од доход и данок на имот се сметаат сите даноци кои се воведуваат на вкупниот доход, или на целиот имот, или на делови од доходот или од имотот, вклучувајќи ги и даноците од отуѓување на подвижен или недвижен имот, даноците на вкупните износи на платите или надоместоците кои ги исплатуваат претпријатијата, како и даноците на прираст на имотот.

3. Постојните даноци на кои ќе се применува оваа спогодба се особено:

- а) во случајот на Македонија:
 - (i) персонален данок од доход;
 - (ii) данок од добивка;
 - (iii) данок на имот,
(во натамошниот текст "Македонски данок");
- б) Во случајот на Романија:
 - (i) данок на доход остварен од физички лица;
 - (ii) данок на добивка;
 - (iii) данок на плати и на други слични надоместоци;
 - (iv) данок на земјоделски приход;
 - (v) данок на дивиденди;
 - (vi) данок на згради и данок на земјиште,
(во натамошниот текст "Романски данок").

4. Оваа спогодба ќе се применува исто така и на секој ист или суштински сличен данок кој ќе се воведо по склучувањето на оваа спогодба покрај или наместо постојните даноци. Надлежните органи на државите договорнички ќе ги соопштуваат една на друга суштинските промени кои ги имаат извршено во нивните даночни закони.

Член 3

ОПШТИ ДЕФИНИЦИИ

1. За потребите на оваа спогодба, освен ако во контекст на ова не се бара поинаку:

а) изразите "држава договорничка" и "друга држава договорничка" означуваат Македонија или Романија, зависно од смислата;

б) изразот "Македонија" ја означува македонската територија, а употребен во географска смисла ја означува нејзината сувоземна (копнена) територија, нејзините внатрешни езерски води и езерски дна над кои има надлежност и има суверени права заради истражување, експлоатација, конзервирање и управување со природните богатства во согласност со своето внатрешно законодавство и меѓународното право;

в) изразот "Романија" ја означува територијата на Романија, вклучувајќи го нејзиното територијално море и воздушниот простор над територијата, територијалното море над кое Романија го остварува својот суверенитет како и граничните зони и континенталните гребени и слободните царински зони над кои Романија ја остварува својата јурисдикција, односно суверените права во согласност со своето домашно законодавство и со меѓународното право.

г) изразот "лице" означува секое физичко и правно лице и друштво на лица;

д) изразот "друштво" означува секое правно лице или целина која се третира како правно лице за даночни цели;

ѓ) изразот "претпријатие на државата договорничка" и "претпријатие на другата држава договорничка" означува претпријатие со кое управува резидент на државата договорничка и претпријатие со кое управува резидент од другата држава договорничка;

е) изразот "државјанин" означува:

(i) секое физичко лице кое има државјанство на Македонија, во случајот на Македонија, и секое физичко лице кое има граѓанство на Романија, во случајот на Романија;

(ii) секое правно лице, партнерство или асоцијација кое таквиот свој статус го остварува согласно со законите кои се во сила во државата договорничка;

ж) изразот "меѓународен сообраќај" означува секој превоз со брод, воздухоплов, железница или друмско возило кој го врши претпријатие чие седиште на стварна управа се наоѓа во државата договорничка, освен ако бродот, воздухопловот, железницата или друмското возило се користи исклучиво помеѓу места кои се наоѓаат во другата држава договорничка;

з) изразот "надлежен орган" означува:

(i) во случајот на Македонија, Министерот за финансии или негов овластен претставник;

(ii) во случајот на Романија, Министерот за финансии или негов овластен претставник;

2. Кога државата договорничка ја применува оваа спогодба, секој израз кој што не е дефиниран, ќе има значење според законот на таа држава кој се однесува на даноците на кои оваа спогодба се применува.

Член 4

РЕЗИДЕНТ

1. Изразот "резидент на државата договорничка", за потребите на оваа спогодба, означува секое лице, кое според законите на таа држава, подлежи на оданочување во таа држава по основ на живеалиште, престојувалиште, седиште на управување, или друг критериум од слична природа и кој исто така ја вклучува соодветната државата и било која локална власт односно единица на локалната самоуправа во неа. Но, овој израз не вклучува лица кои подлежат на оданочување само за доходот од извори во таа држава или за имотот кој во таа држава се наоѓа.

2. Кога според одредбите на ставот 1, физичко лице е резидент на двете држави договорнички, неговиот статус се определува на следниот начин:

а) ќе се смета дека е резидент само на државата во која има постојано место на живеење; ако има постојано место на живеење во двете држави, ќе се смета дека е резидент само на државата со која неговите лични и економски врски се потесни (средиште на животни интереси);

б) доколку не може да се определи државата во која има средиште на животни интереси, или ако ни во една држава договорничка нема постојано место на живеење, ќе се смета дека е резидент само на државата во која има вообичаено место на живеење;

в) ако има вообичаено место на живеење во двете држави договорнички или нема ниту во една од нив, ќе се смета дека е резидент само на државата чиј е државјанин;

г) ако е државјанин на двете држави или на ниедна од нив, надлежните органи на државите договорнички ќе го решат прашањето по пат на заеднички договор.

3. Кога, во согласност со одредбите на ставот 1, лицето, освен физичкото, е резидент на двете држави договорнички, се смета дека е резидент на државата во која се наоѓа седиштето на неговата стварна управа.

Член 5

ПОСТОЈАНА ДЕЛОВНА ЕДИНИЦА

1. Изразот "постојана деловна единица" за потребите на оваа спогодба, означува постојано место на активност преку кое претпријатието го врши потполно или делумно своето работење.

2. Изразот "постојана деловна единица" означува особено:

а) седиште на управата;

б) филијала;

в) деловница;

г) фабрика;

д) работилница; и

ж) рудник, извор на нафта или гас, каменолом или друго место на искористување на природните богатства.

3. Градежни локалитети или монтажни и инсталациони проекти претставуваат постојана деловна единица, но само ако траат подолго од дванаесет месеци.

4. По исклучок од претходните одредби на овој член, под израз "постојана деловна единица" не се подразбира:

а) користењето на објектите исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието;

б) одржување на залихи на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака;

в) одржување на залихи на добра и стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел да бидат преработени од друго претпријатие;

г) одржување на залиха на добра или стоки на претпријатие кое се претставува на трговски саем или на изложба и кои се оттуѓуваат од страна на претпријатието на крајот од соодветниот саем или соодветната изложба;

д) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за набавување на добра или стоки или за прибирање на информации за претпријатието;

ѓ) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за вршење на дејноста на претпријатието или за други активности кои имаат подготвителен или помошен карактер;

е) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за вршење на комбинација на активностите наведени во точките од а) до ѓ), доколку целокупната активност на утврденото деловно место што ќе настане од оваа комбинација е од подготвителен или помошен карактер.

5. По исклучок на одредбите од став 1 и 2, кога лице - освен застапник со независен статус на кого се применува одредбата од ставот 7, делува во име на претпријатие и има и вообичаено користи во државата договорничка овластување да склучува договори во име на претпријатието, ќе се смета дека тоа претпријатие има постојана деловна единица во таа држава, со поглед на сите активности кои тоа лице ги презема за претпријатието, освен ако активностите на тоа лице се ограничени на активностите наведени во ставот 4, кои доколку би се обавувале преку утврденото деловно место, не би го правеле тоа утврдено деловно место како постојана деловна единица согласно одредбите на тој став.

6. По исклучок од претходните одредби на овој член, осигурителните друштва на државата договорничка, освен друштвата за реосигурување, се должни да имаат постојана деловна единица во другата држава договорничка, доколку вршат наплата на премии на територијата на другата држава договорничка или вршат осигурување од ризици содржани во неа преку лице кое не е претставник со самостоен статус, врз кого се применува став 7 од овој член.

7. Не се смета дека претпријатието има постојана деловна единица во другата држава договорничка само поради тоа што во таа држава ги врши своите активности преку посредник, генерален комисионер застапник или друг претставник со самостоен статус, ако овие лица делуваат во рамките на своите редовни деловни активности.

8. Фактот што едно друштво кое е резидент на државата договорничка контролира или е под контрола на друштво кое е резидент на другата држава договорничка, или кое го врши работењето во таа друга држава (било преку постојана деловна единица или на друг начин), само по себе не значи дека едно друштво може да постане постојана деловна единица на другото друштво.

Член 6

ДОХОД ОД НЕДВИЖЕН ИМОТ

1. Доходот кој резидент на државата договорничка го остварува од недвижен имот (вклучувајќи го и доходот од земјоделство и шумарство) кој се наоѓа во другата држава договорничка може да се оданочи во таа друга држава.

2. Изразот "недвижен имот" го има истото значење како во законите на државата договорничка во која се наоѓа предметниот имот. Овој израз во секој случај ги опфаќа и придружните добра кои му припаѓаат на недвижниот имот, сточниот фонд и опремата која се користи во земјоделството и шумарството, правата на кои се применуваат општите одредби за сопственоста на земјиштето, плодоуживање на недвижностите и правата на променливите или постојаните плаќања како надоместок за работата, или за правото да се извршува работата, на минералните наоѓалишта, изворите и другите природни богатства; бродовите, воздухопловите, железниците и друмските возила нема да се сметаат за недвижен имот.

3. Одредбите од ставот 1 ќе се применуваат на доходот кој ќе се оствари од непосредно користење, изнајмување или друг начин на користење на недвижниот имот.

4. Одредбите од ставовите 1 и 3 ќе се применуваат и на доходот од недвижниот имот на претпријатијата и на доходот од недвижен имот кој се користи за вршење на самостојна лична дејност.

Член 7

ДОБИВКА ОД ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТ

1. Добивката на претпријатието на државата договорничка ќе се оданочува само во таа држава, освен во случај кога претпријатието врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа таму. Ако претпријатието врши дејност според горенаведениот начин, добивките на претпријатието можат да се оданочуваат во другата држава, но само за оној износ кој и се припишува на таа постојана деловна единица.

2. Во зависност од одредбите од ставот 3, кога претпријатието на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа таму, во секоја држава договорничка на таа постојана деловна единица и се припишува добивката која би можела да се оствари доколку би било одвоено и посебно претпријатие кое се бави со иста или слична дејност под исти или слични

услови и како да делувало потполно самостојно со претпријатието чија е постојана деловна единица.

3. При утврдување на добивката на постојаната деловна единица, како одбитоци се признаваат трошоците кои се извршени за потребите на постојаната деловна единица, вклучувајќи ги и трошоците на управување и општите административни трошоци, било во државата во која се наоѓа постојаната деловна единица или на друго место.

4. Доколку е вообичаено во државата договорничка добивката која се припишува на постојаната деловна единица да се одредува врз основа на распределбата на вкупната добивка на претпријатието на неговите посебни делови, одредбата од ставот 2 не ја спречува таа држава договорничка со таквата вообичаена распределба да ја одреди добивката која се оданочува; усвоениот метод на распределба треба да биде таков што резултатот ќе биде во согласност со начелата кои се содржани во овој член.

5. Добивката нема да и се припише на постојаната деловна единица ако таа само купува добра или производи за претпријатието.

6. За потребите на претходните ставови, добивката која се припишува на постојаната деловна единица се определува со ист метод од година во година, освен ако постои оправдана и доволна причина да се постапи поинаку.

7. Кога добивката ги опфаќа поделните приходи кои се регулираат со посебни членови од оваа спогодба, одредбите од овој член не влијаат на одредбите на тие членови.

Член 8

МЕЃУНАРОДЕН СООБРАЌАЈ

1. Добивката остварена од работење во меѓународен сообраќај со бродови, воздухоплови, железница или друмски возила, ќе се оданочи само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

2. Ако седиштето на стварната управа на претпријатието кое се занимава со поморски сообраќај се наоѓа на брод, тогаш се смета дека тоа се наоѓа во државата договорничка во која се наоѓа матичното пристаниште на бродот, или, ако не постои такво матично пристаниште, тогаш се смета дека се наоѓа во државата договорничка во која корисникот на бродот е резидент.

3. Одредбите од ставот 1 се применуваат и врз добивката остварена од учество во пул, во заедничко вложување или во меѓународна деловна единица.

Член 9

АСОЦИЈАЦИЈА НА ПРЕТПРИЈАТИЈА

1. Кога

а) претпријатие на државата договорничка учествува непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на другата држава договорничка, или

б) исти лица учествуваат непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на државата договорничка и на претпријатието на другата држава договорничка,

и ако и во двата случаи, помеѓу тие две претпријатија во нивните трговски или финансиски односи се создадени или наметнати услови различни од условите кои би биле создадени помеѓу самостојни претпријатија, добивката која би настанала за едно од претпријатијата, кога не би постоеле тие услови, или поради тие услови не настанала, може да биде вклучена во добивката на тоа претпријатие и соодветно оданочена.

2. Кога државата договорничка ја вклучува во добивката на претпријатието од таа држава - и ја оданочува соодветно - добивката за која претпријатието од другата држава договорничка било оданочено во таа држава, а вклучената добивка од првспоменатата држава ќе се смета дека е добивката која би била остварена од претпријатието од првспоменатата држава ако условите создадени помеѓу двете претпријатија се како помеѓу самостојни претпријатија, тогаш таа друга држава ќе направи соодветно прилагодување на износот на данокот утврден на таа добивка. При одредувањето на ваквото прилагодување, ќе се води сметка и за другите одредби од оваа спогодба и доколку е потребно надлежните органи на државите договорнички ќе се консултираат една со друга.

Член 10

ДИВИДЕНДИ

1. Дивидендите кои ги исплатува друштво кое е резидент на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка може да се оданочи во таа друга држава.

2. Меѓутоа, таквите дивиденди можат да се оданочат и во државата договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите во согласност со законите на таа држава, но ако примателот на тие дивиденди е резидент на другата држава договорничка, обложениот данок не може да надмине повеќе од 5 проценти од бруто износот на дивидендите.

Одредбите на овој член не влијаат на оданочувањето на добивката на друштвото од која дивидендите се исплатуваат.

3. Изразот "дивиденди", употребен во овој член, ја означува добивката од акции, бенефицијарни акции или бенефицијарни права, рударски акции, основачки акции или други права на учество во добивката кои не се побарувања на долгови, како и доходот од други корпоративни права кои по однос на оданочувањето имаат ист третман како и доходот од акциите според законите на државата чиј резидент е друштвото кое врши распределба.

4. Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на дивидендите, резидент на државата договорничка, врши дејност во другата држава договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава, или врши во таа друга држава самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа во таа држава, а правото по однос на кое дивидендите се платени е стварно поврзано со таквата постојана деловна единица или

постојана база. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или 14.

5. Кога друштвото кое е резидент на државата договорничка остварува добивка или доход од другата држава договорничка, другата држава не може да воведо данок на дивидендите кои ги исплатува друштвото, освен ако тие дивиденди се исплатени на резидентот на другата држава или ако правото врз основа на кое се исплаќаат дивидендите е стварно поврзано со постојана деловна единица или постојана база која се наоѓа во таа друга држава, ниту нераспределената добивка на друштвото да ја оданочува со данок на нераспределените добивки на друштвото, дури и ако дивидендите се исплатени или нераспределената добивка потполно или делумно се состои од добивката или доходот кои настанале во таа друга држава.

Член 11

КАМАТА

1. Каматата која настанува во државата договорничка а се исплатува на резидентот од другата држава договорничка може да се оданочи во таа друга држава.

2. Меѓутоа, оваа камата може исто така да биде оданочена и во државата договорничка во која настанува, во согласност со законите на таа држава, но ако примателот е стварен корисник на каматата и е резидент на другата држава договорничка, така обложениот данок не може да надмине 10 проценти од вкупниот износ на каматата.

3. Независно од одредбите од став 2, каматата настаната во државата договорничка нема да се оданочи во таа држава доколку истата настанала и доколку нејзин стварен корисник е владата на другата држава договорничка, локална власт односно единица на локалната самоуправа во неа, друга деловна или банкарска единица на таа влада, на локалната власт односно на единицата на локална самоуправа или доколку долговите или побарувањата на резидентот на другата држава договорничка се обезбедени, осигурани или финансирани од страна на финансиска институција која е целосно во сопственост на другата држава договорничка.

4. Изразот "камата" употребен во овој член означува доход од побарувања на секаков вид долг, независно од тоа дали се обезбедени со хипотека и дали на основа на нив се стекнува право на учество во добивката на должникот, и посебно на хартии од вредност на владата и доход од обврзници, вклучувајќи ги и премиите и наградите на тие хартии од вредност или обврзници. Казнените камати платени за задоцнети плаќања не се сметаат за камати за потребите на овој член.

5. Одредбите на ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на каматата - резидент на државата договорничка го врши своето работење во другата држава договорничка во која настанала каматата, преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава или врши во таа друга држава самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа во таа држава, а побарувањето на долгот на кое се плаќа камата е стварно поврзано со таа постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или 14.

6. Ќе се смета дека каматата настанала во државата договорничка кога исплатувачот е резидент на таа држава. Меѓутоа, кога лицето кое плаќа камата, без оглед на тоа дали е резидент на државата договорничка или не, има во таа држава договорничка постојана деловна единица или постојана база во врска со која се јавува побарувањето на кое се плаќа камата, а таквата камата се исплаќа на товар на постојаната деловна единица, или постојаната база, ќе се смета дека таквата камата настанува во државата договорничка во која постојаната деловна единица или постојана база се наоѓа.

7. Кога износот на каматата поради посебните односи помеѓу исплатувачот на каматата и стварниот корисник или помеѓу нив и трето лице, имајќи го во вид побарувањето на долгот за кој таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, при непостоење на такви односи, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во таков случај, вишокот на платениот износ ќе се оданочи согласно со законите на секоја држава договорничка, при што ќе се земат во предвид и другите одредби од оваа спогодба.

Член 12

ПРИХОДИ ОД АВТОРСКИ ПРАВА

1. Приходите од авторски права кои настануваат во државата договорничка а се исплатуваат на резидент на другата држава договорничка можат да се оданочуваат во таа друга држава.

2. Меѓутоа, овие приходи од авторски права можат да се оданочат и во државата договорничка во која се оствариле во согласност со законите на таа држава, но само ако обложениот данок за примателот на приходите по основ на авторски права не го надминува износот од 10 проценти од бруто износот на приходите од авторски права.

3. Изразот "приходи од авторски права" употребен во овој член, означува плаќање на било кој вид примање за користење, или право на авторско право за книжевно, уметничко или научно дело, вклучувајќи ги компјутерските софтвери, кинематографските филмови, филмовите или лентите кои се користат при емитувањето телевизиски или радио програми од секој вид, патенти, заштитни знаци, дизајни или модели, планови, тајни формули или постапка, или за информации во врска со индустриските, комерцијалните или научните искуства.

4. Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на приходите од авторски права - резидент на државата договорничка, го врши работењето во другата држава договорничка во која приходите од авторски права се остварени, преку постојана деловна единица која се наоѓа таму, или во таа друга држава врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа во таа друга држава, а правото или имотот врз основа на кои се плаќаат приходите од авторски права се стварно поврзани со таа постојана деловна единица или постојана база. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7 или 14.

5. Се смета дека приходите од авторски права се остварени во државата договорничка кога исплатувачот е резидент на таа држава.

Меѓутоа, кога лицето кое ги плаќа приходите од авторски права, без оглед дали е резидент на државата договорничка или не, има во државата договорничка постојана деловна единица или постојана база во врска со која се појавува обврска за плаќање на приходи од авторски права, а тие авторски права паѓаат на товар на таа постојана деловна единица или постојана база, се смета дека тие приходи од авторски права се создадени во државата договорничка во која постојаната деловна единица или постојана база се наоѓа.

6. Кога, поради посебниот однос помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, или помеѓу нив двајцата и трето лице, платениот износ по основа на приходи од авторски права, земајќи го предвид користењето, правото или информацијата за кои таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник доколку таков однос не би постоел, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во тој случај вишокот на платениот износ ќе се оданочува согласно законите на секоја држава договорничка, земајќи ги предвид и другите одредби од оваа спогодба.

Член 13

КАПИТАЛНИ ДОБИВКИ

1. Добивките кои ќе ги оствари резидент на држава договорничка од отуѓување на недвижен имот наведен во членот 6, а кој се наоѓа во другата држава договорничка може да се оданочи во таа друга држава.

2. Добивките од отуѓување на подвижен имот кој сочинува дел од имотот за работење на постојаната деловна единица која претпријатието од државата договорничка ја има во другата држава договорничка или од подвижниот имот кој припаѓа на постојаната база која е на располагање на резидентот на државата договорничка во другата држава договорничка со цел за вршење на самостојни лични услуги, вклучувајќи ја и добивката од отуѓување на таа постојана деловна единица (сама или заедно со целото претпријатие) или од таквата постојана база, може да се оданочуваат во таа друга држава.

3. Добивките остварени од продажба на бродови, воздухоплови, железници или друмски возила кои се користат во меѓународниот сообраќај, или од подвижен имот кој е во врска со работењето на тие бродови, воздухоплови, железници или друмски возила, ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

4. Добивките остварени од резидент на државата договорничка од отуѓување на акции или удели во друштвото, од средствата од кои е составен целосно или во најголем дел недвижниот имот кој се наоѓа во другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

5. Добивките од отуѓување на друг имот освен наведениот во ставовите од 1, 2, 3 и 4 ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која лицето кое отуѓува имот е резидент.

Член 14

САМОСТОЈНИ ЛИЧНИ УСЛУГИ

1. Доходот кој го остварил резидент на државата договорничка од вршење на професионални услуги или други активности од самостоен карактер, ќе се оданочи само во таа држава, освен ако тој има постојана база која му е регуларно на располагање во другата држава договорничка за вршење на своите активности. Доколку тој има таква постојана база, доходот може да се оданочи во другата држава но само оној дел кој и се припишува на таа постојана база.

2. Изразот "професионални услуги" особено ги опфаќа самостојните научни, литературни, уметнички, образовни или наставни активности, како и самостојните активности на лекарите, адвокатите, инженерите, архитектите, стоматолозите и сметководителите.

Член 15

ЛИЧНИ ПРИМАЊА ОД РАБОТЕН ОДНОС

1. Во зависност од одредбите на членовите 16, 18, 19 и 20 и 21, платите и другите слични примања кои произлегуваат од работен однос, остварени од резидент на државата договорничка ќе се оданочуваат само во таа држава, освен во случаи кога вработувањето се извршува во другата држава договорничка. Ако вработувањето е извршено така, таквите примања кои се остваруваат таму, ќе се оданочуваат во таа друга држава.

2. По исклучок од одредбите на став 1, примањата кои резидентот на едната држава договорничка ги остварува од работен однос во другата држава договорничка ќе се оданочуваат само во провоспоменатата држава ако:

а) примателот престојува во другата држава договорничка во период или периоди кои вкупно не надминуваат 183 дена во било кој дванаестмесечен период кој започнува или завршува во односната календарска година, и

б) примањето е платено од страна, или во име на работодавачот кој не е резидент на другата држава, и

в) примањата не паѓаат на товар на постојаната деловна единица или постојана база која работодавачот ја има во другата држава.

3. По исклучок на претходните одредби од овој член, примањата остварени од вработување на брод, воздухоплов, железница или друмско возило во меѓународен сообраќај можат да се оданочат во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

Член 16

НАДОМЕСТОЦИ НА ДИРЕКТОРИ

Надоместоците и другите слични примања кои ги остварува резидент на државата договорничка во својство на член на одбор на директори на

друштво кое е резидент на другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

Член 17

УМЕТНИЦИ И СПОРТИСТИ

1. По исклучок на одредбите од членовите 14 и 15, доходот остварен од резидент на државата договорничка преку лично вршење на дејност како изведувач како што е театарски, филмски, радио или телевизиски уметник, или музичар, или спортист во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

2. Кога доходот од лично извршени активности на изведувачот или спортистот не му припаѓа лично на изведувачот или спортистот но на друго лице, тој доход, по исклучок на одредбите од член 7, 14 и 15 ќе се оданочи во државата договорничка во која активностите на изведувачот или спортистот се извршени.

3. По исклучок на одредбите од ставовите 1 и 2, доходот кој се остварува од резидент на државата договорничка од лични активности како изведувач или спортист ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која тој е резидент доколку активностите се извршуваат во другата држава договорничка во рамки на програма за културна или спортска размена, одобрена од владите на државите договорнички.

Член 18

ПЕНЗИИ

1. Согласно со ставот 2 од членот 19, пензиите и другите слични примања платени на резидент на државата договорничка, по основ на минат работен однос, ќе се оданочуваат само во таа држава.

2. По исклучок од одредбите од став 1 на овој член, пензиите и другите слични примања остварени според прописите на државата договорничка во врска со социјалното осигурување ќе бидат оданочени само во таа држава.

Член 19

ДРЖАВНА СЛУЖБА

1. а) Платите, надоместоците и другите слични примања, поинакви од пензиите кои ги исплаќа државата договорничка или нејзината локална власт односно единицата на локалната самоуправа према физичко лице врз основа на услуги направени на државата договорничка или на нејзините локални власти односно единици на локална самоуправа ќе се оданочуваат само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквите плати, надоместоци и другите слични примања ќе се оданочуваат само во другата држава договорничка доколку услугите се извршени во таа држава, а физичкото лице е резидент на таа држава кој:

(i) е државјанин на таа држава, или

(ii) не станал резидент на таа држава само поради вршење на тие услуги.

2. а) Пензијата која ја плаќа државата договорничка или се плаќа од фондовите создадени од неа или од нејзината локална власт односно од единиците на локалната самоуправа према физичко лице за услуги направени на државата договорничка или на нејзините локални власти односно на единиците на локалната самоуправа, ќе се оданочи само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквата пензија ќе се оданочи само во другата држава договорничка ако физичкото лице е резидент или државјанин на таа држава.

3. Одредбите на членовите 15, 16, 17 и 18 ќе се применуваат врз платите, надоместоците и другите слични примања и пензиите кои се исплатени за услуги направени во врска со вршење на дејност од страна на државата договорничка или нејзината локална власт односно единицата на локалната самоуправа.

Член 20

СТУДЕНТИ

Студент или лице на стручна обука, кој пред посетата на државата договорничка бил или е резидент на другата држава договорничка и кој престојува во првспоменатата држава единствено за цели на свое образование или обука, не плаќа данок во таа држава на средствата кои ги добива за издржување, образование или обука ако тие средства се од извори надвор од таа држава.

Член 21

ПРОФЕСОРИ И ИСТРАЖУВАЧИ

1. Физичко лице кое е или било резидент на државата договорничка непосредно пред посетата на другата држава договорничка и кое, на покана на универзитет, гимназија, училиште или друга слична непрофитна институција признаена од владата на другата држава договорничка, престојува во другата држава договорничка во времетраење не подолго од две години од датумот на неговото прво пристигнување во другата држава договорничка единствено за вршење на предавања или истражувања или обете работи во наведената образовна институција, ќе се из земе од оданочување во другата држава договорничка за неговите примања за вршење на предавањата или истражувањата.

2. Одредбите од ставот 1 на овој член не се применуваат за доходот од истражувачка работа, ако истражувачката работа не е преземена за јавен интерес, туку првенствено за личен интерес на одредено лице или повеќе лица.

Член 22

ДРУГИ ПРИХОДИ

1. Деловите од доходот на резидент на државата договорничка, без оглед каде се остварени, кои не се опфатени со претходните одредби од оваа спогодба, ќе се оданочат само во таа држава.

2. Одредбите од ставот 1 не се применуваат на доходот, освен на доходот од недвижен имот дефиниран во ставот 2 од членот 6, ако примателот на тој доход - резидент на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава договорничка, или ако во таа друга држава врши самостојни лични услуги од постојана база која се наоѓа во таа држава, а правото или имотот врз основа на кои се исплаќа доходот се ефективно поврзани со постојаната деловна единица или постојаната база. Во тој случај, соодветно се применуваат одредбите на член 7 или 14.

3. Независно од одредбите на ставовите 1 и 2, деловите од доходот на резидентот на државата договорничка кои не се опфатени со претходните членови од оваа спогодба а настанале во другата држава договорничка можат исто така да се оданочат во таа друга држава.

Член 23

КАПИТАЛ

1. Капиталот кој се состои од недвижен имот од членот 6 кој го поседува резидент на државата договорничка а се наоѓа во другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

2. Капиталот кој се состои од подвижен имот кој претставува дел од имотот - наменет за работење на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка, или од подвижен имот кој и припаѓа на постојаната база која му е на располагање на резидентот на државата договорничка за вршење на самостојни лични услуги во другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

3. Капиталот кој се состои од бродови, воздухоплови, железница или друмски возила кои се користат во меѓународниот сообраќај и од подвижен имот кој служи за користење на тие бродови, воздухоплови, железница и друмски возила, ќе се оданочи само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

4. Сите останати делови од капиталот на резидент на државата договорничка, ќе биде оданочен само во таа држава.

Член 24

ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ

Кога резидент на државата договорничка остварува доход или поседува капитал кој, согласно со одредбите од спогодбата, може да се оданочи во другата држава договорничка, првспоменатата држава ќе одобри:

а) како одбиток на данокот од доход на тој резидент износ еднаков на данокот од доход платен во таа друга држава;

б) како одбиток на данокот на капитал на тој резидент, износ еднаков на данокот на капитал кој е платен во таа друга држава.

Тој одбиток и во двата случаи не може да биде поголем од делот на данокот од доход или данокот на капитал кој е пресметан пред извршеното одбивање, кој одговара, зависно од случајот, на доходот или капиталот кој може да се оданочи во таа друга држава.

Член 25

ЕДНАКОВ ТРЕТМАН

1. Државјаните на државата договорничка не подлежат на оданочување или друга обврска во врска со оданочувањето во другата држава договорничка кое е поинакво или потешко од оданочувањето и обврските во врска со оданочувањето на кое државјаните на другата држава, под исти услови, подлежат или можат да подлежат.

2. Оданочувањето на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка не може да биде понеповолно во таа друга држава од оданочувањето на претпријатието на таа друга држава која врши иста дејност. Оваа одредба не може да се толкува како задолжителна за државата договорничка за да им одобри на резидентите од другата држава договорничка било какви лични олеснувања, ослободувања или намалувања за даночни цели по основ на граѓански статус или семејни обврски кои таа ги одобрува на своите резиденти.

3. Каматата, приходите од авторски права и другите издатоци платени од претпријатие на државата договорничка на резидент на другата држава договорничка, заради одредување на добивка која подлежи на плаќање данок на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да се исплатени на резидент на првоспоменатата држава, освен во случаите наведени во став 1 на член 9, став 7 на член 11 и став 6 на член 12. Слично на тоа, сите долгови на претпријатието на државата договорничка на резидент на другата држава договорничка ќе можат, заради утврдување на оданочувањето на капиталот на тоа претпријатие, да се одбијат под истите услови како тие да биле договорно утврдени за резидент на првоспоменатата држава.

4. Претпријатието на државата договорничка, чиј капитал потполно или делумно е поседуван или контролиран, директно или индиректно, од страна на еден или повеќе резиденти на другата држава договорничка, нема да се оданочи со данок или да подлежи на друга обврска во врска со данок во првоспоменатата држава кое е поинакво или потешко од оданочувањето на обврските во врска со оданочувањето на кое други слични претпријатија од првоспоменатата држава се или може да бидат подложени.

5. Одредбите од овој член ќе се применуваат на даноците кои се предмет на оваа спогодба.

Член 26

ПОСТАПКА ЗА ЗАЕМНО ДОГОВАРАЊЕ

1. Кога едно лице смета дека активностите на едната или двете држави договорнички доведуваат или ќе доведат до тоа тој да не биде оданочен во согласност со одредбите на оваа спогодба, тој може, без оглед на правните лекови предвидени со внатрешното законодавство на тие држави, да го изложи својот случај пред надлежниот орган на државата договорничка чиј резидент е, ако неговиот случај потпаѓа под одредбата на став 1 на член 25, на онаа држава договорничка чиј државјанин е. Случајот мора да биде изложен во рок од две години од денот на првото известување за активноста која доведува до оданочување кое не е во согласност со одредбите на оваа спогодба.

2. Доколку смета дека жалбата е оправдана и ако не е во можност сам да дојде до задоволително решение, надлежниот орган ќе настојува случајот да го реши со заедничко договарање со надлежниот орган на другата држава договорничка, заради одбегнување на оданочувањето кое не е во согласност со оваа спогодба. Договорот кој што ќе се постигне ќе се спроведува без оглед на временските ограничувања во внатрешните закони на државите договорнички.

3. Надлежните органи од државите договорнички ќе се залагаат да ги решат по пат на заеднички договор сите потешкотии или нејаснотии кои произлегуваат во однос на толкувањето или примената на оваа спогодба. Тие можат заеднички да се консултираат за одбегнување на двојното оданочување во случаите кои не се предвидени со оваа спогодба.

4. Надлежните органи на државите договорнички можат непосредно да комуницираат заради постигнување на договор во смисла на претходните ставови. Кога е потребно заради постигнување на договор, да се изврши разменување на мислења, тоа може да се изврши преку комисија составена од претставници на надлежните органи на државите договорнички.

Член 27

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ

1. Надлежните органи на државите договорнички ќе разменуваат информации потребни за примената на одредбите на оваа спогодба или внатрешните закони на државите договорнички кои се однесуваат на даноците опфатени со спогодбата доколку оданочувањето предвидено со тие закони не е во спротивност со спогодбата. Размената на информации не е ограничена со член 1. Секоја информација добиена од државата договорничка ќе се смета како тајна исто како и информациите добиени според внатрешните закони на таа држава, и можат да бидат откриени само на лицата или органите (вклучувајќи ги судовите и органите на управата), кои се надлежни за облог и наплата на даноците, присилната наплата или за прогон, во врска со решавање на жалба по однос на даноците опфатени со спогодбата. Овие лица или органи ќе ги користат информациите само за тие намени. Тие можат да ги откријат информациите во јавна судска постапка или во судските одлуки.

2. Одредбите од ставот 1 не можат во никој случај да се толкуваат како воспоставување на обврски на државата договорничка да:

а) презема управни мерки кои не се во согласност со законите и управната пракса на таа или на другата држава договорничка;

б) дава информации кои не можат да се добијат врз основа на закон или во вообичаена управна практика на таа или на другата држава договорничка;

в) дава информации кои би откриле некоја трговска, деловна, индустриска, комерцијална или професионална тајна, или трговска постапка, или информација, чие откривање би било во спротивност со државната политика (јавниот поредок).

Член 28

ДИПЛОМАТСКИ И КОНЗУЛАРНИ ПРЕТСТАВНИЦИ

Одредбите од оваа спогодба нема да влијаат врз фискалните привилегии на дипломатските и конзуларните претставници предвидени со општите правила на меѓународното право или со одредбите од посебните договори, на кои двете држави се договорни страни.

Член 29

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

1. Оваа Спогодба ќе влезе во сила на триесетиот ден по датумот на последното писмено известување со кое државите договорнички ќе се известат меѓусебно дека е завршена постапката што се бара согласно со домашните закони за започнување на примената на оваа спогодба и нејзините одредби ќе се применуваат:

(i) по однос на даноците запрени на изворот, на доходот остварен на или по први јануари во календарска година, што следи по годината во која спогодбата влегува во сила; и

(ii) по однос на другите даноци на добивка, доход и на капитал, остварени на или по први јануари во календарската година што следи по годината во која спогодбата влегува во сила.

2. Спогодбата меѓу Социјалистичка Република Романија и Социјалистичка Федеративна Република Југославија за одбегнување на двојното оданочување по однос на данокот од доход и данокот на капитал, потпишана во Белград на 29-ти април 1986 година, ќе престане да се применува на датумот кога спогодбата меѓу двете држави договорнички ќе влезе во сила.

Член 30

ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ

Оваа спогодба останува во сила се додека не ја откаже една од државите договорнички. Секоја од државите договорнички може да ја откаже оваа спогодба по дипломатски пат, со доставување на писмено известување за престанување на нејзиното важење најмалку шест месеци

пред крајот на календарската година по истекот на пет години од денот на влегувањето во сила на спогодбата. Во таков случај, оваа спогодба престанува да важи:

(i) по однос на даноците запрени на изворот, на доходот остварен на или по први јануари за секоја календарска година, што следи по годината во која писменото известување е дадено;

(ii) по однос на другите даноци на добивка, доход и на капитал, остварени на или по први јануари во календарската година што следи по годината во која писменото известување е дадено.

КАКО ПОТВРДА ЗА ОВА потписниците, полноважно за тоа овластени, ја потпишаа оваа спогодба.

ПОТПИШАНА во _____, на _____19____ година, во два оригинални примероци на македонски, романски и англиски јазик, двата примероци подеднакво веродостојни. Во случај на несогласување меѓу текстовите, англискиот текст ќе биде меродавен.

ЗА МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

ЗА РОМАНСКАТА ВЛАДА